

Деновиве на Youtube е поставена шеснаесеттата епизода од документарната серија „АНТИЧКИТЕ МАКЕДОНЦИ НЕ БИЛЕ ГРЦИ“ (“THE ANCIENT MACEDONIANS WERE NOT GREEK”), чиј комплетен автор е Александар Донски. Серијата е во продукција на Lloyd Harrison Entertainment Group од Сиднеј, извршен продуцент на серијата е Џим Стефан, ко-продуцент е Горан Котев, а асоцијативен продуцент е Андрија Петревски, сите од Сиднеј. Текстот го читаат Бубе Донска и Стефо Нанцу. Во серијата ќе бидат претставени сведоштва од над педесет антички автори според кои античките Македонци не биле никакви „Грци“ како што тврди денешната грчка пропаганда. Авторот на серијата Александар Донски очекува оваа серија да ги разниша темелите на грчката историографија и пропаганда кога е во прашање античка Македонија.

Шеснаесеттата епизода е посветена на сведоштвата од античкиот историчар Херодијан. Херодијан (Herodian) се родил во Сирија некаде околу 170 година. Се смета дека имал грчко потекло. Из-вес-но време живеел во Рим, но немал некоја јав-на функција. Сепак, напишал впечатливо историско де-ло во осум книги посветено на историјата на Рим, кое го опфа-ќало периодот од 180 година (по смртта на им-пе-ра-торот Марко Аврелиј) до 238 година. Заради тоа се смета дека Херодијан починал околу 240 година.

Што се однесува до пишувањето на Херодијан од аспект на темата што овде ја

разгледуваме, ќе кажеме дека и овој антички автор Македонците многу јасно ги тре-тирал како одделен народ во однос на Грците. И тоа сосема прецизно го потенцирал. Ќе наведеме неколку примери.

Во Првата книга (поглавие 3) Херодијан ја спом-нува македонската динас-тија Птолеми која владеела со Египет. Притоа за кралот Птолемеј пишува:

„Птолемеј, наспроти законите на Македон-ците и на Грците, отишол толку далеку што се оженил со сопствената сестра.“ (Herodian: "History of the Roman Empire", 1961, Book 1, Chapter 3).

Всушност Птолемиите влегувале само во фор-мални (а не во реални) бракови со своите сестри во склад со египетската традиција. Она што е интересно во оваа рече-ница од Херодијан е тоа што тој сосема јасно ги издвоил Македонците од Грците при што потен-цирал дека тие си имале посебни закони. Се разбира дека овде станува збор за Македонците и Грците кои живееле во Египет. Ова сведоштво има уште поголема тежина затоа што Хероди-јан и самиот имал грчко потекло. Практично, тој како Грк, децидно ги издвоил Македонците од Грците, не само како посе-бен народ, туку и како култура (спомнувајќи нив-ни посеб-ни „закони“).

Во продолжените на претходната реченица, Херо-ди-јан, критикувајќи и други цареви за нивните чуд-ни навики, го спомнува и македонскиот цар Анти-гон за кого вели:

„Антигон го имитирал Дионис во секој поглед. Тој дури и носел венец од бршлен наместо маке-донска шапка или дијадема, а носел и тирс наместо жезол.“

Ова сведоштво е интересно заради тоа што во него Херодијан потсетува на специфичните елементи што ги носеле античко-македонските владетели (ма-ке-донска шап-ка или дијадема и жезол), од кои, ете, Антигон отста-пил заради својата опседнатост со богот на виното Дио-нис. Ма-ке-донската шапка што овде е спомната всушност е познатата *каусија*. Тоа било шапка со широк обод која штитела од сонцето.

Во Третата книга (поглавие 2) Херодијан е уште поде-циден во истакнувањето на посебноста на Маке-донците во однос на Грците. Овде тој ги критикува Грците дека постојано се карале меѓу себе, си љубомореле едни на други и гледале да го уништат секого од нив што успева во животот. Заради тоа тој вели дека Грците како народ пропаднале, па така, уништени од својата алчност и злоба, тие станале лесен плен за Македонците, а подоцна и за Римја-ните. Овде читаме:

„Ова античка несреќа на Грците, тие пос-тојано да се организираат во фракции едни против други во својата алчност да ги уништат оние кои се поуспешни од нив, ја доведе Грција до униш-тување. Нивните дам-нешни кавги и внатрешни непријателства ги направија лесна жртва на Маке-донците и робови на Римјаните. Ова проклетство од љубомора и злоба стигна дури и до побогатите грчки градови од нашево време.“

Навистина ниту овде не е потребен некој посе-бен коментар. Хеордијан овде јасно ги спомнува трите оддел-ни народи: Македонци, Римјани и Грци, од кои последниве настрадале и биле потчинети прво од Македонците, а потоа и од Римјаните.

Во Четвртата книга посветена на римскиот импе-ратор Каракала (188 - 217 год.) во осмото погла-вие, Херо-дијан пишува дека овој римски император толку бил воо-ду-шевен од ликот и делото на Алек-сандар Велики Маке-донски, што самиот себе си се прогласил за „Втор Александар“. Овде читаме:

„Откако Каракала ги средил работите во своите гарнизони долж реката Дунав, заминал во Тракија на гра-ни-цата со Македонија и таму наед-наш станал Алек-сандар Велики. Почнало оживување на сеќавањата за овој Македонец на секаков можен начин. Тој наредил да бидат поставени статуи и сликани портрети на него-виот херој на јавни места во сите градови. Тој го исполнил и Капитол, како и останатите храмови, всуш-ност целиот Рим, со статуи и сликани портрети, кои била така дизај-нирани што сугерирале дека тој е вто-риот Алек-сандар... Самиот Каракала почнал да носи маке-донска облека, посебно шапка за сонце и кратки чиз-ми. Тој собрал млади момчиња во единица што ја нарекол Македонска фаланга, а неговите офицери носеле имиња на александровите генерали.“

Ова, без малку, неверојатно сведоштво од Херо-дијан е значајно по неколку основи. Како прво, тоа зборува за огромниот углед што го имал Александар Велики Маке-донски дури и среде некои Римјани на највисоки позиции. Да потсетиме дека Римјаните од-вај успеале да ја освојат Македонија, па сепак тоа не им пречело на некои од подоцнежните

генерации да се восхитуваат на големиот македонски цар. Поната-му, Херодијан овде спомнува посеб-на „македонска облека“ во која Каракала се облекувал, а дава и други детали поврзани со облеку-вањето на Македонците (шапката *каусија* со широк обод за заштита од сонце, која веќе ја спомнавме, но и кратки чизми). Гледаме и дека Каракала нагло почнал да го вели-ча ликот на Александар дури откако дошол близу Маке-донија (која во негово време веќе над триипол вековиÂÂÂ била под римска окупација). Ова значи дека во тоа време споменот за Александар Велики Македонски се уште бил многу силен среде Македонците, па преку нив бил прев-зе-мен и од Каракала.

Да заклучиме дека делото на античкиот грчки исто-ричар Херодијан претставува уште еден удар против денешната грчка пропаганда. Херодијан нед-вос-мислено ги третираше Македонците како посебен народ во однос на Грците, и тоа како народ со сопст-вена култура.

Шеснаесеттата епизода можете да ја погледнете на ликот:

<https://www.youtube.com/watch?v=gctdwM46voc&feature=youtu.be>

Останатите епизоди можете да ги погледнете на каналот на Јутуб:

https://www.youtube.com/channel/UCJnd4_NuUyQQZfbMqom64kQ

Повеќе детали околу финансирањето на овој проект можете да најдете на:ÂÂÂ <https://www.gofundme.com/aleksandardonski>

Документарен филм со дел од дејноста на авторот Александар Донски можете да погледнете на:

<https://www.youtube.com/watch?v=5S26QOz71gU&t=1535s>

Восстајќајќи од тој ден Македонеците се братоукиајќи ги сите хроничари и историчари,